

Stamboekdieren op de kinderboerderij

Voor het contact met dieren op een kinderboerderij zijn niet per se dieren nodig die in het stamboek ingeschreven staan. Toch hebben veel kinderboerderijen wel belangstelling voor een rol in de fokkerij van zeldzame Nederlandse huisdierrassen. Maar welke rol kan een kinderboerderij dan vervullen en wat is de meerwaarde van lid van een stamboek zijn? En wat heeft een stamboekorganisatie aan een kinderboerderij als lid? De Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) deed een onderzoek.

Aanleiding tot het doen van een onderzoek waren de zorgelijke geluiden die binnenkwamen van enerzijds de bestuursleden van stamboekverenigingen, die merkten dat zij kinderboerderijen verloren als lid door de hoge kosten die de lid-

maatschappen van meer stamboeken met zich meebrachten. Anderzijds gaven kinderboerderijmedewerkers, die nauw verbonden zijn met de SZH, aan wel verbonden te willen zijn met rasorganisaties, maar het niet op te kunnen brengen overal

lid van te zijn. Sarah Warning, student aan de STOAS hogeschool in Wageningen, heeft voor haar rapport 'Samen sterk voor zeldzame rassen' op verzoek van de SZH onderzoek gedaan naar de gemeenschappelijke belangen van kinderboerderijen en rasorganisaties met zeldzame rassen.

Kennis en dieren

Op de vraag waarom je als kinderboerderij lid zou willen zijn van een stamboek, waren de antwoorden nagenoeg unaniem. Het lidmaatschap, en daarmee de samenwerking, biedt voordelen op gebied van uitwisseling van (geschikte mannelijke) dieren voor fokkerij, en het verkrijgen van actuele kennis over het betreffende ras. Juist het spelen van een rol in de fokkerij van bedreigde huisdierrassen geeft de kinderboerderij een meerwaarde bij het geven van informatie over landbouw en cultuurhistorie in Nederland. Belangrijk is dat de getoonde dieren representatief zijn voor het ras, en zo mogelijk kunnen de dieren ook in de educatie gebruikt worden om uit te leggen waarom de stamboekfokkerij is opgericht. De stamboekverenigingen hebben informatie over actieve fokkers in de buurt en blijven op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het ras.

Etalage en ontmoeting

Voor stamboekverenigingen die tot nu toe

Ineke Herder van de rasvereniging Het Brandrode Rund geeft een informatiebord aan de kinderboerderij de Ark bij het uitgeleende kalfje

Kinderboerderij de Ark

Mak blokweer

Peer de Win van 'Oos Mergelland Sjoap' geeft demonstratie schapen keuren bij kinderboerderij MAK Blokweer

vooral particuliere fokkers en liefhebbers als lid registreerden, worden de kinderboerderijleden steeds belangrijker. Vergrijzing van de houders van deze rassen is een grote bedreiging voor de toekomst van de rassen. De kinderboerderij heeft een heel bijzondere rol in de ontmoeting van kinderen met landbouwhuisdieren. Maar er is meer. Uit interviews blijkt dat bestuursleden meer mogelijkheden zien in de samenwerking met een kinderboerderij. Zo is een kinderboerderij ook uitermate geschikt als locatie voor het geven van een lezing, het organiseren van een fokkersdag of een publieksevenement.

Samenwerken hoeft niet duur te zijn

Over de voordelen van een samenwerking bestaat geen twijfel en toch is het voor een kinderboerderij haast niet mogelijk de kosten van een lidmaatschap (of meerdere) te verantwoorden naar hun bestuur, vooral in tijden van bezuinigingen. 'Maar', zo concludeert Sarah in haar rapport, 'het mooie aan een samenwerking is dat dit

Kor Oldenbroek

Op kinderboerderij Wolfslaar wordt er met veel enthousiasme het Lakenvelder ras gefokt

ook met gesloten beurzen zou moeten kunnen, beide partijen plukken er immers vruchten van.' De vraag is alleen hoe je de samenwerking dan vorm zou moeten geven. Het antwoord daarop is: maatwerk.

Maatwerk

Zoals elke rasorganisatie anders is, zo is elke kinderboerderij dat ook. Afhankelijk van de ligging van de boerderij, de geschiedenis ervan en de mensen die er werken en hun persoonlijke interesses, wordt ervoor gekozen om al dan niet stamboekdieren te houden en al dan niet een rol te spelen in de fokkerij. Wel is er een aantal succesvoorwaarden te noemen, op basis waarvan een samenwerking kan ontstaan. Naast het gegeven dat de samenwerking weinig mag kosten, gaat het erom dat het een samenwerking op lange termijn is en gebaseerd op vertrouwen. Dat betekent dat er eenvoudige, overzichtelijke en duidelijke afspraken gemaakt worden en dat duidelijk is welke verwachtingen daaraan ten grondslag liggen.

Elke partij een eigen rol

Elke partij heeft zijn eigen rol in een succesvolle samenwerking. Zo heeft de Vereniging Samenwerkende Kinderboerderijen Nederland (vSKBN) geïnventariseerd welke boerderij welke rassen heeft en of hiermee al dan niet gefokt wordt. Dit overzicht is inzichtelijk voor leden van de vSKBN en kan helpen bij onderlinge uitwisseling. De SZH heeft een bemiddelende rol, en kan organisaties aansporen tot samenwerking of helpen bij het maken van een eerste contact. Ook heeft de SZH inzage in het opgebouwde overzicht van rassen van de vSKBN en kan ze zo rasorganisaties helpen bij het vinden van mogelijk geïnteresseerde kinderboerderijen. Voor de rasorganisaties is het belangrijk dat zij zich proactief opstellen in het benaderen van een kinderboerderij. Zelf initiatief nemen helpt. Kinderboerderijen dienen op hun beurt aan te geven bij welke zeldzame rassen zij een rol willen vervullen in de fokkerij of aangeven welk speciaal ras ze in de etalage willen zetten. ●